Regeringskansliet

Kommenterad dagordning
rådet

2026-11-13

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 23 november 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

2. A-punkter

JORDBRUK

Icke lagstiftande verksamhet

3. Marknadssituationen, särskilt efter invasionen av Ukraina

Information från kommissionen och medlemsstaterna
Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Vid rådsmötet kommer kommissionen att informera om situationen på jordbruksmarknaderna, med särskilt fokus på utvecklingen efter Rysslands anfallskrig i Ukraina. Därefter kommer medlemsstaterna att redogöra för situationen i sina respektive länder.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är positiv till att ha marknadssituationen som en återkommande dagordningspunkt för rådet. Det är värdefullt att regelbundet tydliggöra situationen på jordbruksmarknaderna och att möta marknadsutmaningar på ett transparent vis.

Regeringen kommer på rådsmötet redogöra för situationen på den svenska marknaden samt uttrycka sitt fortsatta stöd för samarbete med Ukraina. Vidare kommer regeringen att framhålla behovet av ytterligare handelsbegränsande åtgärder mot Ryssland i syfte att begränsa de intäkter som bidrar till finansieringen av landets krigföring.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Marknadssituationen var senast föremål för information till miljö- och jordbruksutskottet 24 september 2026 samt för samråd med EU-nämnden den 25 september 2026.

Fortsatt behandling av ärendet:
Ej aktuellt.

Faktapromemoria: -

FISKE

Icke lagstiftande verksamhet

4. Rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna i Atlanten och Nordsjön för 2027 och för vissa bestånd för 2028

Föredragning av kommissionen
Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 5 november 2026 sitt årliga förslag till förordning om fiskemöjligheter för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och i vissa vatten utanför unionen för 2027. Förslaget innehåller även associerade åtgärder i enlighet med EU:s fleråriga

planer för demersala fiskbestånd. Förslaget vad gäller EU:s interna fiskemöjligheter följer de principer som fastställts i grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken (EU) nr 1380/2013 samt kommissionens årliga policymeddelande COM(2026) 271 vad gäller fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter. En majoritet av fiskerimöjligheterna i förordningen förhandlas mellan EU och tredje länder som Storbritannien, Norge och andra kuststater i Nordostatlanten samt genom regionala fiskeriförvaltningsorganisationer och EU:s hållbara partnerskapsavtal. Förhandlingsresultatet implementeras efter avslutade konsultationer i förordningen.

Förslaget till förordning täcker således dels de bestånd i EU:s vatten i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt som unionen självständigt fattar beslut om, dels fiskemöjligheter utanför EU som förhandlas fram i samråd med tredjeländer och inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Liksom tidigare år saknas än så länge angivna fångstnivåer för bestånd som delas med tredje länder för vilka konsultationer pågår under hösten. Förslaget kommer därför att kompletteras med fångstnivåer för dessa arter inför att en politisk överenskommelse ska nås vid jordbruks- och fiskerådsmötet i december.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och att kommissionen ska sträva efter dessa mål i konsultationer med tredje länder. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs samt att den vetenskapliga rådgivningen, ekosystemansatsen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. Mot bakgrund av att flera bestånd är i behov av återhämtning bör Sverige verka för bevarandeåtgärder som bidrar till en återuppbyggnad av dessa bestånd.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Förordningen för 2027 har inte tidigare varit föremål för behandling i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingsresultatet vad gäller bestånd som delas med tredje länder kommer succesivt att föras in i förordningen som väntas bli föremål för politisk överenskommelse vid jordbruks- och fiskerådet i december 2026.

Faktapromemoria: -

5. Rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna i Medelhavet och Svarta havet för 2027

Föredragning av kommissionen
Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Syftet med behandlingen i rådet är att ge tillfälle för diskussion gällande fastställande av fiskemöjligheterna för vissa bestånd och grupper av bestånd i Medelhavet och Svarta havet för 2027.

I förslaget som kommissionen presenterade den 18 september föreslås fastställande av gränser för högsta tillåtna fiskeansträngning samt fångstnivåer för flera arter, så som kummel, havskräfta och djuphavsräka. Dessa fiskemöjligheter fördelas mellan de berörda medlemsstaterna Spanien, Frankrike och Italien. Dessutom ska total tillåten fångstmängd (TAC) och kvoter för piggvar fastställas. Åtgärderna syftar till att bevara beståndena och säkerställa en hållbar förvaltning av fiskresurserna i de berörda regionerna.

Det övergripande målet med förslaget är att säkerställa att fiskbestånden når och bibehåller nivåer som möjliggör maximal hållbar avkastning (MSY). Den fleråriga planen för demersala bestånd i västra Medelhavet syftar till att uppnå en fiskeridödlighet som är förenlig med MSY genom stegvis anpassning av åtgärderna.

Fiskemöjligheterna ska även fastställas i enlighet med de avtal som ingåtts inom ramen för Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet (AKFM).

Gällande Svarta havet föreslås fastställande av en autonom kvot för skarpsill som syftar till att inte öka den nuvarande fiskeridödligheten. Vad gäller piggvar införlivas de totala TAC:er och kvoter som fastställts av AKFM. Förslaget har likt föregående år presenterats och behandlats i rådets förberedande organ under hösten 2026.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens grundinställning är att det är angeläget att EU verkar för att målen som sätts upp inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken uppfylls.

Regeringen anser således vad gäller fiskemöjligheter att nyttjandetakten ska fastställas och behållas i linje med maximalt hållbar avkastning (MSY), i syfte att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge MSY. Vidare ska den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggöras, och den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen ska utgöra grunden för besluten. Regeringen anser även generellt att långsiktiga förvaltningsplaner och förvaltningsstrategier är viktiga verktyg. Regeringen stödjer kompletterande åtgärder som är i linje med fleråriga planer och anser att lekstängningsperioder ska vara ändamålsenliga och grundas på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning.

Mot denna bakgrund har regeringen inga invändningar mot kommissionens förslag.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Förordningen för 2027 har inte tidigare varit föremål för behandling i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förordningen väntas bli föremål för politisk överenskommelse vid jordbruks- och fiskerådet i december 2026.

Faktapromemoria: -

6. Meddelande om Vision 2040 för fiske och vattenbruk

Föredragning av kommissionen
Diskussion

Ansvarigt statsråd:
Peter Kullgren

Förslagets innehåll:
Inom ramen för havspakten aviserades en *Vision 2040 för fiske- och vattenbruk* som kommissionen antog den 20 oktober 2026. Tanken är att visionen ska utgöra vägledning för EU:s fiske- och vattenbrukssektorer för flera år framåt. Syftet är att uppnå en konkurrenskraftig, motståndskraftig och hållbar fiske- och vattenbrukssektor senast 2040, som ska stärka EU:s livsmedelstrygghet och minska importberoendet vad gäller fiskeri- och vattenbruksprodukter genom innovation, stöd till kustsamhällen och anpassning till EU:s bredare livsmedels- och klimatmål.

I april 2026 presenterade kommissionen en utvärdering av EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP). I Vision 2040 behandlar kommissionen möjligheter att adressera områden där utvärderingen pekade på brister, bland annat behovet av modernisering och utfasning av fossila bränslen i en åldrande fiskeflotta, genomförande av landningsskyldigheten samt rättvis behandling och ytterligare stöd till det småskaliga fisket.

Visionen vilar på tre sammanlänkade pelare: utbud, efterfrågan och förutsättningar för framgång. Utbudspelaren syftar till att stärka lönsamheten genom hälsosamma bestånd, modernisering, innovation och möjligheten att diversifiera produktutbudet. Efterfrågepelaren syftar till att främja ett bredare utbud av hållbara fiskeprodukter, bättre konsumentinformation och att stärka värdet av EU-produkter. Fem förutsättningar för framgång har identifierats: generationsväxling, tillgång till finansiering, ändamålsenliga och enkla regler, tillgång till havsutrymme samt forskning och innovation. För vattenbruket arbetar kommissionen på ett rättsligt, samstämmigt och förenklat ramverk för att frigöra potentialen inom EU.

Visionen tillkännager en avsikt att agera på dessa områden, men innehåller inget åtagande om en revidering av GFP och inga konkreta förslag till åtgärder.

För att bidra till genomförandet av visionen presenteras en färdplan för energiomställning inom fiske och vattenbruk samt en strategi för EU:s

externa åtgärder på fiskeområdet. Färdplanen syftar till att minska sektorernas beroende av fossila bränslen genom energieffektivisering, ny teknik och investeringar. Inom den externa dimensionen vill kommissionen gå från en relativt avgränsad extern fiskeripolitik, som framför allt handlar om EU-flottans tillträde till fiskevatten och deltagande i internationella fiskeriorganisationer, till en bredare och mer proaktiv extern politik där EU använder fiskeriavtal, handelspolitik och diplomatiskt inflytande för att påverka hur fiske bedrivs globalt.

Förslag till svensk ståndpunkt:
Regeringen välkomnar visionen och instämmer i kommissionens motiveringar till en vision för fiske och vattenbruk till 2040 och bedömer att de mest relevanta utgångspunkterna, påverkansfaktorerna och övriga relevanta EU-strategier beskrivs i visionen.

Regeringen instämmer vidare i flera av kommissionens slutsatser och inriktning. Det gäller bland annat fortsatt arbete med den externa dimensionen i fiskeripolitiken i Nordostatlanten, samt koppling till andra politikområden såsom handel. Regeringen välkomnar också ansträngningar för att minska sektorernas beroende av fossila bränslen genom energieffektivisering, ny teknik och investeringar. Regeringen är också positiv till att kommissionen, kopplat till genomförande av landningsskyldigheten, lyfter stöd till incitamentsstruktur för ökat användande av selektiva fiskeredskap, samt projekt för vidare utveckling av sådana

Datum för tidigare behandling i riksdagen:
Kommissionens meddelande har inte varit föremål för behandling i riksdagen tidigare.

Fortsatt behandling av ärendet:
Det inkommande litauiska ordförandeskapet i rådet har aviserat att Vision 2040 kommer att fortsätta att diskuteras under deras ordförandeskap.

Faktapromemoria:
Faktapromemoria är under framtagande.

Övriga frågor

Jordbruk

7. Den årliga lägesrapporten för 2026 om förenkling, genomförande och efterlevnad (djurs hälsa och djurskydd, växter och växtskydd, livsmedels- och fodersäkerhet)

Information från kommissionen

Förslagets innehåll:

Vid jordbruks- och fiskerådets möte väntas kommissionären för hälsa och djurvälfärd, Olivér Várhelyi, presentera en lägesrapport för 2026. Rapportens syfte är att redogöra för de framsteg som gjorts inom djurhälsa och djurvälfärd med fokus på förenkling av regelverk, effektiv tillämpning och genomförande. Rapporten syftar också till att främja dialog och fortsatt samarbete mellan medlemsstaterna inom det aktuella politikområdet.